

MENDELOVA UNIVERZITA V BRNĚ

AGRONOMICKÁ FAKULTA

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

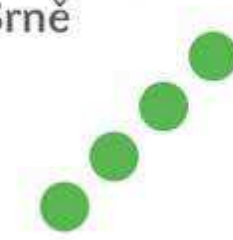
BRNO 2016

VERONIKA ČERMÁKOVÁ

Mendelova univerzita v Brně
Agronomická fakulta
Ústav chovu a šlechtění zvířat

Mendelova
univerzita
v Brně

Zhodnocení využití koní plemene Český teplokrevník v soutěžních disciplínách
skoky, drezura a všestrannost

Bakalářská práce

Vedoucí práce:

Ing. Eva Sobotková, Ph.D.

Vypracovala:

Veronika Čermáková

Brno 2016

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma „Zhodnocení využití koní plemene český teplokrevník v soutěžních disciplínách skoky, drezura a všestrannost “ vypracovala samostatně a použila jsem pouze prameny, které cituji a uvádím v seznamu literatury.

Bakalářská práce je školním dílem, které může být použito ke komerčním účelům pouze se souhlasem vedoucího bakalářské práce a děkana Agronomické fakulty Mendelovy univerzity v Brně.

V Brně dne:

Podpis

Poděkování

Tímto bych ráda poděkovala vedoucí bakalářské práce, Ing. Evě Sobotkové, Ph.D. za odborné vedení, poskytnuté informace a pomoc při získávání podkladů k bakalářské práci.

Dále bych chtěla poděkovat své rodině a přátelům, kteří mě podporovali během celého studia.

ABSTRAKT

Tato bakalářská práce pojednává o využití plemene český teplokrevník v soutěžních disciplínách skoky, drezura a všestrannost. Práce zahrnuje vývoj a šlechtění Českého teplokrevníka, jeho dřívější a dnešní využití a je zde také popsána jeho charakteristika, sledované znaky a chovný cíl. Dále se v této práci pojednává o historii, pravidlech a hodnocení jednotlivých soutěží.

Poslední kapitola hovoří o využití českého teplokrevníka v jednotlivých soutěžních disciplínách a jsou zde také zmíněny významné soutěže, úspěšní jezdci a koně, kteří reprezentují Českou republiku v zahraničních zemích.

Ze statistik vyplývá, že početní stavy koní se neustále zvyšují. V roce 1995 startovalo v ČR 2 134 sportovních koní a v roce 2015 to bylo již 5 059 sportovních koní. Také oblíbenost českého teplokrevníka značně roste. Jeho zastoupení ze všech startujících plemen koní v roce 2015 dosahovalo 40,3 %. Což je téměř polovina. Ve srovnání například se slovenským teplokrevníkem (9,1 %) nebo s anglickým plnokrevníkem (4,8 %). Také v roce 2008 a 2014 převyšoval český teplokrevník ostatní plemena. Jeho zastoupení v jezdeckých soutěžích tvořilo 40 % v roce 2008 a 42,5 % v roce 2014. Největší využití českého teplokrevníka je v soutěžních disciplínách skoky a všestrannost. V roce 2008 tvořil ve skokových soutěžích 56 % ze stovky startujících koní a ve všestrannosti v roce 2015 dosahoval 42 % ze stovky startujících koní. I mnohá zahraniční plemena se dostávají do popředí a získávají si oblíbenost. Řadí se sem například oldenburský kůň, hannoverský kůň, belgický teplokrevník, irský sportovní kůň nebo holštýnský kůň.

Klíčová slova

Český teplokrevník, skoky, drezura, všestrannost

ABSTRACT

This bachelor thesis deals with the usage of the Czech Warmblood horse breed in competitive disciplines of show jumping, dressage and eventing. The thesis comprises of breeding of the Czech Warmblood, its recent and past usage and also contains descriptions of its characteristics, observed properties and breeding goals. Furthermore, the history, rules and judging of particular competitions are also being dealt with.

The last chapter discuss the utilization of the Czech Warmblood breed in particular competitions, moreover, significant contests and successful riders and horses representing the Czech Republic abroad are further mentioned as well.

Statistics show that the numbers of horses are constantly increasing. In the Czech Republic during the year 1955 there were 2 134 horses competing. Comparing to year 2015, the numbers increased to 5 059 racing horses. The popularity of the Czech Warmblood also grows rapidly as it represented 40.3 % of all breeds that competed in 2015. That is almost a half. In comparison, the Slovakian Warmblood represented 9.1 % and the English Warmblood was represented by 4.8 %. The Czech Warmblood outnumbered the other breeds also in 2008 and 2014. The representation was 40 % in 2008 and 42.5 % in 2014. Czech Warmblood is mostly used in disciplines of show jumping and eventing. In 2008 in the category show jumping, the Czech Warmblood was represented by 56 % of a hundred of horses and the number in the category eventing is 42 % of a hundred of horses. Nevertheless, foreign breeds are growing in popularity as well. Best examples of these horse breeds are the Oldenburg horse, the Hanoverian horse, the Belgian Warmblood, the Irish Hunter or the Holsteiner horse.

Key words:

Czech Warmblood, show jumping, dressage, eventing

OBSAH:

1	ÚVOD	9
2	CÍL PRÁCE	10
3	LITERÁRNÍ PŘEHLED	11
3.1	VÝVOJ PLEMENE ČESKÝ TEPLOKREVNÍK	11
3.1.1	Šlechtění českého teplokrevníka.....	11
3.1.2	Zapojení chladnokrevných koní do šlechtění.....	12
3.1.3	Úpadek chovu teplokrevných koní.....	12
3.1.4	Perspektiva šlechtění českého teplokrevníka.....	12
3.2	VYUŽITÍ PLEMENE ČESKÝ TEPLOKREVNÍK	13
3.2.1	Současný princip šlechtění	14
3.3	CHARAKTERISTIKA PLEMENE ČESKÝ TEPLOKREVNÍK	15
3.3.1	Chovný cíl.....	15
3.3.2	Hodnocení užitečných vlastností.....	15
3.3.3	Zdravotní stav.....	15
3.3.4	Sledované znaky u plemene a jejich hodnocení.....	15
3.3.5	Akcelerační program.....	17
3.3.6	Odhad plemenné hodnoty.....	18
3.3.7	Základní zkoušky výkonnosti (ZZV) klisen	18
3.3.8	Základní zkoušky výkonnosti hřebců	18
3.4	SOUTĚŽNÍ DISCIPLÍNY.....	19
3.4.1	Drezura	19
3.4.1.1	Historie drezury	19
3.4.1.2	Charakteristika drezury.....	19
3.5	PRAVIDLA DREZURNÍCH SOUTĚŽÍ	20
3.5.1	Významné mezinárodní drezurní úlohy	20
3.5.1.1	Čas.....	20
3.5.1.2	Hodnocení	20
3.5.1.3	Umístění	21
3.6	SKOKOVÉ JEŽDĚNÍ.....	21
3.6.1	Historie.....	21
3.6.2	Skokové soutěže.....	22
3.6.3	Nejznámější parkurové soutěže	22
3.7	PRAVIDLA SKOKOVÝCH SOUTĚŽÍ.....	23
3.7.1	Překážky skokových soutěží.....	23
3.7.2	Kolmá překážka.....	24
3.7.3	Šířková překážka	24
3.7.4	Kombinované překážky (kombinace).....	25
3.7.5	Vodní příkop.....	25

3.7.6	<i>Měření času</i>	26
3.7.7	<i>Penalizace v průběhu parkúru</i>	26
3.7.7.1	<i>Tabulky penalizací</i>	27
3.7.8	<i>Umístění</i>	28
3.8	VŠESTRANNOST	29
3.8.1	<i>Historie</i>	29
3.8.2	<i>Charakteristika</i>	29
3.8.3	<i>Průběh soutěže</i>	29
3.9	HODNOCENÍ SOUTĚŽE	30
3.9.1	<i>Drezurní zkouška</i>	30
3.9.2	<i>Terénní zkouška</i>	30
3.9.3	<i>Skoková zkouška</i>	31
3.9.3.1	Chyby za čas.....	32
3.9.3.2	Vyloučení	32
3.9.3.3	Konečné hodnocení	32
3.9.3.4	Diskvalifikace.....	32
4	VYUŽITÍ ČESKÉHO TEPLOKREVNÍKA V JEDNOTLIVÝH DISCIPLÍNÁCH- DREZURA, SKOKY, VŠESTRANNOST	33
4.1	KLISNA BOUNTY AMADEUS	36
4.2	HŘEBCI A JEJICH POTOMCI.....	39
5	ZÁVĚR	40
6	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	41
7	SEZNAM INTERNETOVÝCH ZDROJŮ :.....	42
8	SEZNAM OBRÁZKŮ	43
9	SEZNAM GRAFŮ	43
10	SEZNAM TABULEK	44
11	SEZNAM ZKRATEK	45

1 ÚVOD

Vztah mezi člověkem a koněm se vyvíjí již dlouhou řadu let. Jeho počátek spadá do dávné minulosti, kdy kůň představoval nezbytnou součást lidského života. Byl mnohostranně využíván, a to k práci na půdě, jako dopravní prostředek nebo při rytířských turnajích.

Nynější uplatnění koně je především ke sportovním účelům nebo k rekreaci. Každý člověk pohlíží na spojení koně a sportu odlišným způsobem, má rozdílné schopnosti a preferuje určitý směr. A stejně tak je to i u koní. Každé plemeno koně se liší svými vlastnostmi, výkonností a tudíž i uplatněním ve sportu. Proto v dnešní době existuje celá řada sportovních disciplín. Některá plemena mají předpoklady a dosahují kvalitních výsledků pouze v jednom odvětví jezdeckého sportu, jiná zase sbírají úspěchy ve dvou nebo i více disciplínách.

Ve své bakalářské práci se zabývám plemenem český teplokrevník a jeho využitím ve třech jezdeckých disciplínách, kterými jsou skoky, drezura a všestrannost. Některým lidem se může zdát, že český teplokrevník nepatří mezi oblíbená plemena a jeho využití ve sportu nedosahuje takové míry jako u jiných plemen. Ovšem není tomu tak. Vyplývá to i ze statistických údajů České jezdecké federace. V roce 2015 startovalo v jezdeckých soutěžích celkem 5 059 sportovních koní. Ve skokových soutěžích 3 842 koní, v drezuře 995 koní, ve všestrannosti 418 koní a v soutěžích spřežení startovalo 134 koní. Zastoupení českého teplokrevníka ze všech startujících plemen koní dosahovalo 40,3 %. Což je téměř polovina. Ve srovnání například se slovenským teplokrevníkem (9,1 %) nebo s anglickým plnokrevníkem (4,8 %). Také v roce 2008 a 2014 převyšoval český teplokrevník ostatní plemena. Jeho zastoupení v jezdeckých soutěžích tvořilo 40 % v roce 2008 a 42,5 % v roce 2014.

Nejvíce se český teplokrevník využívá pro skokové disciplíny a všestrannost. Důvodem je jednak oblíbenost těchto soutěží u jezdců, ale také výborné schopnosti koně při zdolání překážek, kterých dosahuje svým charakterem a také stavbou těla. V drezurních soutěžích se uplatňují koně robustnějšího typu a klidnějšího charakteru s výrazným drezurním projevem. Ne každý český teplokrevník tyto požadavky splňuje, proto se v této disciplíně neobjevuje tak početně jako ve dvou výše zmiňovaných sportovních odvětvích. Důkazem toho je i Kritérium mladých koní, kde u skokových soutěží, jak v kategorii čtyřletých, tak i pětiletých a šestiletých, se na prvních místech objevuje několik zástupců plemene český teplokrevník. Ovšem u drezury nenajdeme toto plemeno ani v jedné z těchto kategorií.

2 CÍL PRÁCE

Cílem bakalářské práce je:

- 1) Historie využití koní plemene český teplokrevník
- 2) Charakteristika plemene český teplokrevník
- 3) Charakteristika jezdeckých soutěží: skoky, drezura a všestrannost
- 4) Zhodnocení využití koní plemene český teplokrevník v soutěžních disciplínách skoky, drezura a všestrannost

3 LITERÁRNÍ PŘEHLED

3.1 Vývoj plemene český teplokrevník

3.1.1 Šlechtění českého teplokrevníka

Území Čech bylo rajonizací chovu koní původně rozděleno do dvou oblastí. Mezi jihočeské správní okresy se řadily Sušice, Strakonice, Prachatice, Budějovice a Kaplice. Do druhé oblasti spadaly soudní okresy Nýrsko a Vodňany. (Misař, 2011) Dříve se tedy chovaly na území České republiky dva rozdílné typy teplokrevníků. Prvním z nich byl tažný typ a druhým byl ušlechtilejší moravský teplokrevník. (Dušek a kol., 1999) Zbývající české regiony se zabývaly chovem dělostřeleckého koně a středně těžkého vozového koně. Cílem šlechtění tažného typu byl mohutný, temperamentní kůň, výkonný v těžkém tahu. Na konsolidaci tažného koně se podíleli především nejmohutnější plemenici z rakousko-uherských hřebců, importovaní plemenici požadované mohutnosti a výkonnosti a mohutní plemenici zemského chovu. (Misař, 2011) Velký vliv měli převážně importovaní oldenburští plemenici a jejich potomstvo. Vývoj ušlechtilejšího moravského teplokrevníka byl ovlivněn především rakousko-uherskými plemeniky polokrevných kmenů Furioso, Przedswit a Girdan. Intenzivní šlechtění českého teplokrevníka (ČT) probíhalo až od konce 19. století četnými importy hřebců těžkých teplokrevných plemen. Kam můžeme zařadit oldenburské a východofříské plemeno. V menší míře se využívali hřebci normanského typu. (Dušek a kol., 1999)

Ve vznikajícím chovu českého teplokrevníka bylo vytvořeno několik velmi úspěšných krevních linií. Tato forma šlechtění však byla z širšího hlediska hodnocena záporně v důsledku toho, že populace nemohla dosáhnout požadované mohutnosti, a docházelo k zeslabení konstituce. (Kapitzke, 2006) I přes negativní dopady, které se projevovaly v prvních generacích, se podařilo dosáhnout unifikace. Začal se vyvíjet kůň, který i přes určitou heterogenitu byl vhodný pro zemědělské účely. (Dušek a kol., 1999) V oblasti Chlumce nad Cidlinou bylo situováno již typické jádro chovu. Na typu těchto koní se nejvíce projevil linie Bystrý. Typově se český teplokrevník začal ustalovat v poválečných letech. V této době zároveň nastal útlum chovu koní, a tím začal ztrácet význam i chov českého teplokrevníka. (Kapitzke, 2006)

3.1.2 Zapojení chladnokrevných koní do šlechtění

S výjimkou hornaté části Sudet, nebyl v českých oblastech plánován chov chladnokrevníků. Politickými událostmi a geografickou polohou byl tento plán narušen. Začalo docházet k živelnému křížení teplokrevných klisen s chladnokrevnými hřebci. Výsledkem efektu hybridizace byli kříženci, kteří byli lepšími tahouny než teplokrevní koně. Podnětem k rozšíření hybridizace do teplokrevné oblasti byla nižší náročnost kříženců na prostředí a jejich vysoké ceny. (Misař, 2011)

3.1.3 Úpadek chovu teplokrevných koní

Misař (2011) uvádí, že potřeba výkonnějších tažných koní sílila. Důsledkem těchto požadavků byla snaha získat výkonné tažné koně importem i chovem. Vrcholem snahy byl vznik Jednoty pro chov koně chladnokrevného. Druhou příčinou úpadku zájmu chovat teplokrevné koně byl důsledek dualismu. Ten zastavil přísun nejmohutnějších teplokrevných plemenů z hřebčína Mezöhegyes do českých hřebčinců. Důsledkem úpadku teplokrevného chovu bylo zastavení remontování koní v českých regionech od roku 1875.

Až po vzniku ČSR se tvorba teplokrevného typu rozdělila dle regionálních podmínek a existence dvou hřebčinců. Mohutný teplokrevník tzv. hospodářského typu, byl ovlivněn chladnokrevnými plemeny a vznikl v jihočeských regionech. Ve zbylých oblastech chovali teplokrevná plemena, která byla všestranněji použitelná. (Misař, 2011)

3.1.4 Perspektiva šlechtění českého teplokrevníka

Selekcí na sportovní výkonnost, se v teplokrevném chovu zvyšoval počet plemenů s prověřenou sportovní výkonností. Někteří z nich byli z předchozího šlechtění, ostatní byli většinou importovaní. Import probíhal zejména z chovů, u kterých probíhala selekce již delší dobu. (Misař, 2011)

3.2 Využití plemene český teplokrevník

V dřívějších dobách představoval český teplokrevník vícestranného koně pro zemědělské účely s převahou využití v tahu. Koně dosahovali většího tělesného rámce, byli robustnější, ale zároveň úměrně ušlechtilí. Projevovala se u nich také výrazně zlepšená kvalita fundamentu, než u koní v předválečném období. (Dušek a kol., 1999)

Výběr plemenů měly na starost státní hřebčiny Nemošice, Písek a Tlumačov. Jejich činnost spočívala v nákupu hřebečků od chovatelů a odchov na hřibárnách. Pomocí všestranných zkoušek, kam se řadili jezdecká výkonnost a tah, prověřovaly hřebčiny vlastnosti koní a rozdělovaly je na připouštěcí stanice. (Kapitzke, 2006) Dodávka nejkvalitnějších plemenů byla zajištěna ze státních hřebčinů Kladruby nad Labem a Albertovec. První z hřebčinů se zabýval chovem teplokrevných klisen typu anglického polokrevníka, zde měly vliv dva kmeny, a to Furioso a Przedswit. (Dušek a kol., 1999) Druhý z hřebčinů choval ušlechtilé jezdecké koně dřívějšího vojenského hřebčina v Hostouni. Základ stáda tvořily kořistní východopruské klisny. Období kolektivizace zemědělství vyžadovalo převážně koně tažného teplokrevného typu. Intenzivním využíváním tažných koní v plemenitbě ztrácel teplokrevník svoji ušlechtilost, konstituční tvrdost a prostorné chody. Jezdecký typ byl později postupně obnoven chovateli korekcí vlastností. Na obnově se podílel anglický plnokrevník a trakénský kůň. (Kapitzke, 2006)

Koním jezdeckého typu, jejichž šlechtěním se zabýval hřebčín Albertovec, který využíval ušlechtilé plemeny kmene Furioso, hrozilo nebezpečí deprese příbuzenské plemenitby. Proto byla založena linie Quoniam trakénským plemeníkem, podle něhož byla linie pojmenována. Linie Quoniam významně ovlivnila vlastnosti teplokrevných koní v Čechách a na Moravě (Dušek a kol., 1999)

Podle Duška (1999) ve šlechtění dále převládal požadavek všestrannosti nad jezdeckou výkonností. Teprve růst zájmu o jezdecké koně postupně měnil koncepci šlechtění. Bylo zahájeno sportovní testování koní jezdeckého typu, které vedly ústavy pro chov koní (Kladruby nad Labem, Netolice a Albertovec). Začali se importovat plemenci, kteří představovali plemena šlechtěná na sportovní výkonnost a chovní koně z tehdejší NDR. Těmito kroky bylo postupně dosaženo intenzivnějšího šlechtění na sportovní výkonnost. Šlechtění se zaměřilo především na zástupce plemen šlechtěných na sportovní výkonnost. Mezi tato plemena patřil například hannoverský teplokrevník, holštýnský teplokrevník, francouzský jezdecký kůň a holandský teplokrevník. (Kapitzke, 2006)

Kapitzke (2006) uvádí, že selekčním kritériem se stala sportovní, především skoková výkonnost prověřovaná všestrannými a sportovními výkonnostními zkouškami.

Skokovou výkonnost vyzdvihovalo potomstvo 235 Dietward- 7, 2440 Dietward- 23, Horymír, 2221 Quoniam II- 146 a 2287 Przedswit (Misař, 2011)

Důsledkem krátkého období šlechtění a početnou skupinou plemen, která byla do šlechtění zařazena, bylo dosaženo variabilnější tělesné stavby a různých barev. Český teplokrevník by se dal charakterizovat jako konstitučně tvrdý jezdecký kůň, který vyniká mechanikou pohybu a dobrými skokovými vlastnostmi. (Dušek a kol., 1999)

3.2.1 Současný princip šlechtění

Tento princip měl počátek v letech 1992- 1993. Hlavním šlechtitelem byla Asociace svazů chovatelů koní sdružující hipologické chovatelské svazy. Výjimkou byli anglický plnokrevník, klusák a méně početná plemena koní. Později vstoupil do čela Svaz chovatelů českého teplokrevníka a stal se správcem plemenné knihy ČT a garantem postupu jeho šlechtění. (Misař, 2011)

Šlechtění plemene ČT vychází ze zákona 154/2000 Sb., o šlechtění, plemenitbě a evidenci hospodářských zvířat. Řídí se programem, který byl navržen Radou plemenné knihy a schválen předsednictvem Svazu chovatelů českého teplokrevníka (SCHČT). Šlechtitelský program stanovuje, prosazuje a uvádí chovatelské postupy k dosažení chovného cíle. Dále hodnotí například plemenný typ, stavbu těla, výkonnostní zkoušky, odhad plemenné hodnoty a selekční postupy. Do šlechtitelského programu českého teplokrevníka jsou zahrnuti všichni plemenní koně, kteří jsou zapsáni do některé z těchto plemenných knih:

- **plemenná kniha hřebců**
- **hlavní plemenná kniha klisen**
- **plemenná kniha klisen**
- **pomocná plemenná kniha klisen** (<http://www.schct.cz/cz/svaz/stanovy-svazu.html>)

Podle Misaře (2011) je cílem šlechtění českého teplokrevníka ušlechtilý, korektní, lehce jezditelný kůň s prostornou a pružnou mechanikou pohybu, pevnou konstitucí, s temperamentem a charakterem vhodným pro všechny druhy jezdeckých soutěží, který vyhovuje potřebám jezdeckví a jízdy na koni i vozatajským soutěžím.

Navrátil (2007) dodává, že v současnosti je chov českého teplokrevníka zaměřen na rekreační nebo sportovní použití pod sedlem, s důrazem na skokové vlastnosti

3.3 Charakteristika plemene český teplokrevník

(Zpracováno dle Svazu chovatelů českého teplokrevníka- plemenná kniha, zkušební řád, šlechtitelský řád)

3.3.1 Chovný cíl

Chovný cíl je zabezpečován prostřednictvím čistokrevné plemenitby. To znamená, že jsou mezi sebou připouštěni hřebci z plemenné hřebců a klisny z hlavní plemenné knihy a pomocné plemenné knihy.

3.3.2 Hodnocení užitných vlastností

U plemenných koní se hodnotí plemenný typ a pohlavní výraz, rodokmen, stavba těla, výkonnost a zdravotní stav. Zásady hodnocení jsou uvedeny ve Zkušebním řádu.

3.3.3 Zdravotní stav

U plemenných koní je vyžadován výborný zdravotní stav prostý geneticky podmíněných vad a chorob, dobrá plodnost podmíněná zdravými reprodukčními orgány.

3.3.4 Sledované znaky u plemene a jejich hodnocení

U hřebců a klisen jsou znaky posuzovány a hodnoceny tak, aby se vyloučily případné nedostatky ve stavbě těla, mechanice pohybu, v projevech výkonnosti, zabránilo se dědičně podmíněným genetickým vadám a chorobám, což směřuje ke zlepšení kvality a zdraví chovaných koní.

Popis stavby těla a lineární popis se provádí při zápisu do plemenné knihy. Hodnocení se provádí například na chovatelských výstavách či zkouškách výkonnosti.

Hodnocení se provádí dle následujícího schématu:

Tab. 1- schéma hodnocení českého teplokrevníka, dostupné z:
<http://www.schct.cz/cz/svaz/slechtitelsky-rad.html>

a) Plemenný typ a pohlavní výraz	b1) Hlava
b) Stavba těla	b2) Krk
c) Pravidelnost pohybu	b3) Hřbet a plec
d) Kmih a elasticita (klus)	b4) Rámec
e) Cval	b5) Přední končetiny
f) Krok	b6) Zadní končetiny
g) Skok ve volnosti	
h) Výcvik	
i) Jezditelnost	
j) Skoková zkouška pod sedlem nebo drezurní úloha	

Cílem šlechtění by měl být moderní, ušlechtilý a výkonný sportovní kůň, s homogenním původem, korektní a výrazné linie, suché klouby, dobře vyvinuté svalové partie a pohlavní výraz. Stavba těla by měla být korektní a harmonická bez vad. (Jiskrová, 2014) Hlava je ušlechtilá s výrazným okem vyjadřující klid. (<http://www.schct.cz/cz/svaz/slechtitelsky-rad.html>)

Dospělý kůň dosahuje středního tělesného rámce s dobrými liniemi, pevným fundamentem a bez zjevných a geneticky podmíněných vad a chorob. Mezi významnou vlastnost ČT patří dobrý charakter, který je i nadále udržován. (Jiskrová, 2014)

Níže jsou uvedeny příklady hodnocení ČT komisí, která zasedala na Finále celostátní přehlídky tříletých klisen plemene český teplokrevník ve Zduchovicích. Zúčastnilo se celkem 20 klisen. Odborná komise ve složení Doc. Ing. Iva Jiskrová, Ph.D., MVDr. Josef Lysák, Ing. Roman Klos, Jaroslav Rédl a Václav Štěrbá vybrala 6 finalistek. (Cerchová, 2015)

1. místo- Jamajka (o: Catango HT, m: 54/195 Jena po Oscar)

Klisna velkého rámce, typická, souladná a ušlechtilá, přiměřeně kostnatá a široká; dlouhý klenutý krk. Korektní exteriér a fundament. Velmi dobrá mechanika pohybu. Oboustranný původ ČT.

(<http://www.equichannel.cz/finale-prehličky-triletych-klisen-ceskeho-tepokrevnika>)

2. místo- Viní (o: Drosselklang II, m: Viana po Visconsin xx)

Velmi typická klisna ve středním obdélníkovém rámci, mohutná, kostnatá, velmi hluboká a široká. Korektní exteriér a fundament, velmi dobrá mechanika pohybu. Původ s částečným vlivem hannoverské plemenné knihy. (<http://www.equichannel.cz/finale-prehličky-triletých-klisen-ceskeho-teplokrevnika>)

3. místo- Kima-H (o: Manillon Rouge, m: 67/729 Kiara po Rock'n Roll)

Velmi typická, souladná klisna středního rámce, přiměřeně kostnatá; velmi dobře vyjádřený pohlavní výraz. Bez exteriérových vad. Mechanika pohybu průměrná. V rodokmenu kombinace několika plemenných knih. (<http://www.equichannel.cz/finale-prehličky-triletých-klisen-ceskeho-teplokrevnika>)

Početní stav ČT

Celkový početní stav českého teplokrevníka se pohybuje kolem 20 tisíc příslušníků plemene. Jedná se o dostatečný počet koní natolik, aby mohly být uplatňovány nejmodernější metody šlechtění. Mírná stagnace a pokles stavů koní plemene ČT a zároveň prudší pokles zapouštění klisen a produkce hříbat je dle názoru předsednictva Svazu chovatelů ČT a Rady plemenné knihy v souladu se současnou celkovou situací chovu koní v ČR. (Jiskrová, 2014) Velkou nadějí pro český chov by mohl být plemenný hřebec Lordanos. Je známý především svým vynikajícím potomstvem, které exceluje ve skokových soutěžích do nejtěžší úrovně 160 cm po celém světě. V roce 2013 byl vyhlášen na základě potomstva nejlepším plemeníkem USA. Pouze na území Německa je evidováno přes 100 potomků, kteří startují v těžkých parkúrech. V ČR je například známá klisna Lordana ze stáje Mustang předváděná Markem Klusem. (Ludvík, 2016)

3.3.5 Akcelerační program

Je výběrový program pro držitele špičkových plemenných koní, jehož cílem je urychlení selekční práce v chovu sportovních koní. Snahou tohoto programu vytvořit tzv. plemenné jádro s vlastní prokázanou sportovní výkonností a kvalitním rodokmenem. Svaz ČT usiluje o vytvoření takových podmínek pro své členy, aby mohly být prověřené klisny zapouštěny prověřenými hřebci. (<http://www.ifauna.cz/kone/clanky/r/detail/4932/informace-pro-majitele-a-chovatele-ceskeho-teplokrevnika/>)

3.3.6 Odhad plemenné hodnoty

Probíhá na základě výsledků sportovní testace koní ve skokových soutěžích. Sportovní testace je zkouškou výkonnosti sportovních koní (§ 8 zákona č.154/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů). (<http://www.schct.cz/cz/svaz/slechtitelsky-rad.html>)

3.3.7 Základní zkoušky výkonnosti (ZZV) klisen

Zkoušky organizují hodnotitelé a hodnotitelskou komisi schvaluje předseda SCHČT či jím pověřený člen předsednictva.

Je stanoveno, že klisna může absolvovat 1 ZZV a v případě jejího nedokončení je možná 1 opravná zkouška výkonnosti. Minimální počet pro konání zkoušek výkonnosti je sedm klisen. (<http://www.schct.cz/cz/klisny/vykonnostni-zkousky-klisen.html>)

Hodnotí se:

- mechanika pohybu při drezurní úloze
- vrozené schopnosti
- pracovní ochota a charakter v průběhu celé zkoušky
- skokové vlohy
- připravenost

Průměr všech známek hodnotitelů je výsledkem zkoušky. Jednotlivé známky a výsledek zkoušky jsou součástí zkušebního protokolu. Zkoušky úspěšně absolvuje klisna s celkovým hodnocením 6,1 bodů a výše, přičemž nesmí být jednotlivé známky nižší než 5 bodů.

Při dosažení hodnocení vyššího než je hranice bodů příslušného oddílu PK, bude klisna na základě výkonnostních zkoušek přeřazena do vyššího oddílu PK, pokud splňuje rodokmenové hodnoty. (<http://www.schct.cz/cz/klisny/vykonnostni-zkousky-klisen.html>)

3.3.8 Základní zkoušky výkonnosti hřebců

Organizuje oprávněná osoba provozující testační odchovnu.

Hodnocení je stejné jako u klisen a je doplněno o známky:

- za plemenný typ a pohlavní výraz 1 známkou
- za stavbu těla - hodnocení se provádí na tvrdém podkladu 1 známkou
- za výcvik dle metodiky uvedené v ŠP (<http://www.schct.cz/cz/klisny/vykonnostni-zkousky-klisen.html>)

3.4 Soutěžní disciplíny

3.4.1 Drezura

3.4.1.1 Historie drezury

Hermesen (1997) uvádí, že drezura je jedno z nejdůležitějších odvětví jezdeckého sportu. Počátky drezurního, shromážděného způsobu ježdění sahají až do poloviny prvního tisíciletí př. n. l. na Iberské poloostrově. Právě drezurní styl ježdění přispěl k přeměně starobylého autochtonního koně na domestikovaný typ divokého koně. (Kapitzke, 2006)

Kapitzke (2006) uvádí, že Pluvinel byl první historický mistr jezdeckví, který bral ohled na psychiku koně a požadoval korektní péči.

Samotné drezurní soutěže se začaly vyvíjet v 15. až 18. století. Prvky, které původně sloužily pro bitevní účely, byly obohaceny o jezdecké umění. Účelem bylo prokázat především obratnost a poslušnost koně, zručnost jezdce a v neposlední řadě vnitřní oheň. (McBane, Douglas-Cooper, 2008)

3.4.1.2 Charakteristika drezury

Harrisová (2006) uvádí, že drezurní úlohy jsou ukázkami správného výcviku koně. Úlohy používají sestavy pohybů a jejich posloupností.

Kapitzke (2006) dodává, že drezurní ježdění je založeno převážně na gymnastickém procvičování a posilování nosného ústrojí koně, což vede ke snadnějšímu nošení jezdce. Pravidla jezdeckého sportu uvádějí, že cílem drezury je rozvoj koně ve „spokojeného atleta“. Tohoto cíle lze dosáhnout jedině harmonickým výcvikem koně. Výsledkem by měl být podřízený, obratný, uvolněný, dále také pozorný a bystrý kůň, což vede k úplnému dosažení souladu s jezdcem. (Jiskrová a kol., 2006)

Jiskrová (2006) uvádí, že tyto vlastnosti vedou k uvolněnosti a pravidelnosti chodů, k souladu, lehkosti pohybů, odlehčení předku a zapojení zádě, která vytváří energii a kmih.

3.5 Pravidla drezurních soutěží

(Zpracováno podle pravidel ČJF – České jezdecké federace, složené ze všeobecných a drezurních pravidel)

3.5.1 Významné mezinárodní drezurní úlohy

Cena Svatého Jiří (SG)

Zahrnuje cviky, ukazující poslušnost koně ve všech požadavcích na předvedení klasického ježdění

Intermediaite I (IM I)

Úloha pokročilejší úrovně

Intermediaite I volná sestava (vIM)

Intermediaite II (IM II)

Cílem úlohy je připravit koně na Grand Prix

Grand Prix

Úloha nejvyšší úrovně

Grand Prix Speciál

Stejná úroveň jako Grand Prix, ale je kladen vyšší důraz na přechody

Grand Prix-Kür

Je soutěž v uměleckém ježdění při hudbě na úrovni mladých jezdců, juniorů, pony, Intermediaire I, nebo Grand Prix.

3.5.1.1 Čas

Pouze v úlohách Volná sestava je čas předvedení úlohy měřen. Čas, uváděný v listinách rozhodčích ostatních úloh, je pouze informativní.

3.5.1.2 Hodnocení

Všechny cviky a přechody z jednoho cviku do druhého, které jsou hodnoceny rozhodčími, jsou očíslovány v listinách rozhodčích. Hodnotí se známkami od 0 do 10 u každého rozhodčího. Nula je nejnižší (cvik nebyl předveden) a desítka (vynikající) je nejvyšší známka. Všechny známky v půl bodech od 0,5 – 9,5 mohou být uděleny jak pro posouzení cviků a chodů, tak i společných známek dle rozhodnutí rozhodčího.

Společné známky jsou uděleny po skončení předvedení úlohy a jsou udělovány za:

1. Chody.
2. Kmih.
3. Poslušnost.
4. Pozice jezdce a sed jezdce, správnost a účinnost pomůcek.

Každá společná známka je udělována od 0 do 10.

3.5.1.3 Umístění

Sečtením součtů bodů z listin všech rozhodčích je získán celkový výsledek pro umístění, který se převádí na procenta.

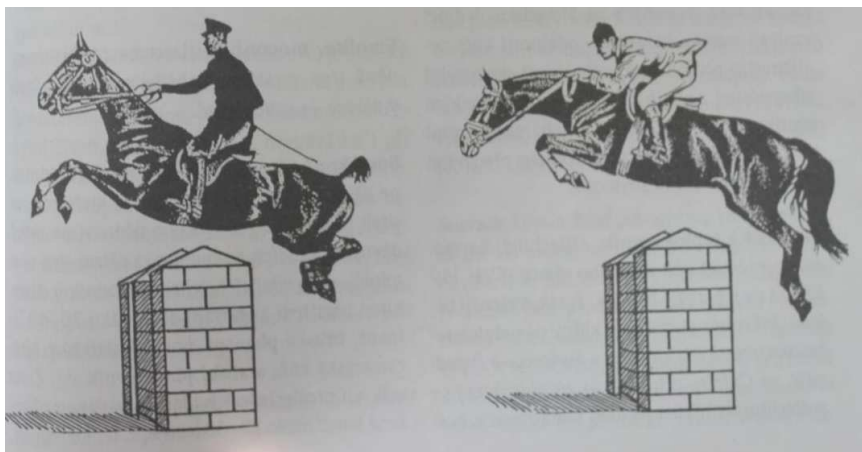
Vítězem je soutěžící, který obdržel nejvyšší procentuální výsledek, druhým umístěným je soutěžící s dalším nejvyšším procentuálním výsledkem atd.

3.6 Skokové ježdění

3.6.1 Historie

První písemná zmínka o skokových soutěžích se objevila v jezdecké příručce roku 1788 ve Francii. Za téměř dalších 100 let, byly skokové soutěže teprve oficiálně uznány. Následně se začaly objevovat v různých koutech světa. (Peplowová, 1999) V prvopočátcích nebylo toto odvětví jezdeckého sportu tak poutavé jako například vozatajství nebo jiné jezdecké soutěže. Významným bodem pro skokové soutěže bylo zařazení na každoročních Mezinárodních jezdeckých dnech v Olympii, které se konaly roku 1876 v Londýně. (Gordon-Watsonová, 2003)

Koncem minulého století byli jezdci přesvědčení o tom, že je možné na koni sedět pouze s dlouhými třmeny a hluboko v sedle. (Dobeš, 1997) Hluboce předkloněný sed, který je využíván dnes a odlehčuje hřbet koně, se vyvinul z italské metody teprve ve 20. letech 20. století (Kapitzke, 2006)

Obr. č. 1 – Vyobrazení sedu v 19. a 20. století a v současnosti. (Kapitzke, 2006)

3.6.2 Skokové soutěže

Ve světě i u nás patří skokové soutěže mezi nejvíce rozšířené disciplíny v jezdeckém sportu. (Jiskrová a kol., 2006)

Kapitzke (2006) dodává, že skoky jsou také velice atraktivní a oblíbené pro diváky.

Při těchto soutěžích, které probíhají ve vymezeném prostoru, překonává jezdec s koněm umělé překážky v jejich předepsaném pořadí. Prostor, ve kterém se soutěž odehrává, se nazývá kolbiště a dráha, jenž musí dvojice projet, se označuje jako parkúr. Je nutné, aby jezdec zahájil parkúr přes startovní čáru, absolvoval všechny překážky ve správném směru a skončil projetím cíle. (Jiskrová a kol., 2006)

3.6.3 Nejznámější parkurové soutěže

Mezi významné parkurové soutěže patří světové, mezinárodní a národní. Nejproslulejšími v parkurovém skákání jsou však stále olympijské hry. K dalším soutěžím patří Pohár národů. (Anonym, 2014)

Anonym (2014) dále konstatuje, že v České republice je jezdecký sport pod záštitou České jezdecké federace (ČJF), která patří mezi členy Mezinárodní jezdecké federace a Českého olympijského výboru (ČOV). ČJF má na starost organizaci národních a mezinárodních závodů v České republice.

3.7 Pravidla skokových soutěží

(Zpracováno podle pravidel ČJF – České jezdecké federace, složené ze všeobecných a skokových pravidel)

Skokové soutěže se dělí do následujících stupňů obtížnosti:

Tab. 2- rozdělení skokových soutěží dle stupně obtížnosti, dostupné z:

http://www.cjf.cz/files/stranky/dokumenty/pravidla/2016_skokova_pravidla_1404.pdf

Stupeň	Výška skoků (cm)	Počet překážek (otevřené kolbiště) min. / max.	Počet překážek (hala) min. / max.
ZZ	80	8 / 10	7 / 8
ZM	90	8 / 10	7 / 9
Z	100	8 / 10	7 / 9
ZL	110	9 / 10	8 / 10
L*	115	9 / 12	8 / 10
L**	120	9 / 13	8 / 10
S*	125	9 / 13	8 / 10
S**	130	9 / 13	8 / 10
ST*	135	10 / 14	8 / 10
ST**	140	11 / 16	9 / 12
T*	145	11 / 16	10 / 14
T**	150	11 / 16	10 / 14
T***	155	11 / 15	10 / 14

3.7.1 Překážky skokových soutěží

Svým tvarem a vzhledem by měly být lákavé a různorodé. Překážka a její jednotlivé části musí být postaveny tak, aby bylo možné je pobořit. Nesmí být i natolik těžké, aby způsobovaly poranění koně nebo jezdce a zároveň nesmí být natolik lehké, aby spadly při lehkém doteku.

3.7.2 Kolmá překážka

Překážka jakékoliv konstrukce, u které se počítají chyby pouze na horní bariéře.

Obr. č. 2 - Kolmý skok, fotoarchiv: Veronika Čermáková

3.7.3 Šířková překážka

Je taková překážka, která je postavena způsobem vyžadujícím výkon jak ve skoku do dálky tak i do výšky. Na zadní bariéře musí být u šířkové překážky použity FEI schválené bezpečnostní háky. Ustanovení platí i u překážek na opracovišti. Hlavní rozhodčí je povinen dohlížet na správné používání bezpečnostních háků.

Obr. č. 3 – Oxeer, fotoarchiv: Veronika Čermáková

3.7.4 Kombinované překážky (kombinace)

Jsou představeny skupinou dvou, tří nebo několika překážek. Skoky jsou mezi sebou vzdáleny minimálně 7 m a maximálně 12 m. Výjimku tvoří honební a rychlostní soutěže a stálé pevné překážky, kde může být vzdálenost menší než 7 m. Každý prvek musí být přeskóčen odděleně a bezprostředně za sebou. Mezi kombinované překážky patří například dvojskok nebo trojskok. V kombinacích

Obr. č. 4 - Kombinace – dvojskok
(<http://www.elik-elis.wbs.cz/Parkurove-prekazky.html>)

3.7.5 Vodní příkop

Jedná se o šířkovou překážku, která není doplněná žádnou překážkou před, nad nebo za vodní hladinou. Minimální šířka vodního příkopu musí dosahovat 200 cm. Pouze odskokové prvky, jako je například proutěnka nebo malá zídka, které mají minimální výšku 40 cm a maximální výšku 50 cm, musí být umístěny na odskokové straně překážky. Na Olympijských a Regionálních hrách, FEI Mistrovstvích, CSIO a CSI musí být strana doskoku u vodního příkopu vyznačena nejméně 6 cm a nejvýše 8 cm širokou lištou. Vodní příkop musí být zapuštěný do země.

Obr. č. 5 - Vodní příkop

(<http://www.telegraph.co.uk/sport/olympics/equestrianism/6812904/London-InternationalHorse-Show-aims-to-end-bleak-show-jumping-year-on-a-high.html>)

3.7.6 Měření času

U každé soutěže je stanoven individuální čas, který je určen dle délky a rychlosti v parkúru. Čas se měří v sekundách a v setinách sekund.

3.7.7 Penalizace v průběhu parkúru

Dvojice je penalizována za:

- poboření překážky a dotknutí se podkovou nebo nohou vodní hladiny nebo lišty, která ohraničuje vodní příkop
- vybočení na parkúru
- neposlušnost
- nedovolená pomoc
- pád koně a / nebo jezdce
- překročení stanoveného nebo přípustného času

Tabulky penalizací

1) Tabulka A

Chyby jsou penalizovány trestnými body, sekundami nebo vyloučením.

Tab. 3 - penalizace dle tabulky A, dostupné z :

http://www.cjf.cz/files/stranky/dokumenty/pravidla/2016_skokova_pravidla_1404.pdf

Chyba	Penalizace
(i) první neposlušnost	4 trestné body
(ii) poboření překážky při skoku	4 trestné body
(iii) dotyk jedné nebo více nohou vodní hladiny ve vodním příkopu nebo otisk na hraniční liště na straně doskoku	4 trestné body
(iv) první Pád koně nebo jezdce nebo obou v jakémkoliv soutěži	vyloučení
(v) druhá neposlušnost nebo jiné porušení dle Článku 241 na mezinárodních závodech	vyloučení
(vi) druhá neposlušnost nebo jiné porušení dle Článku 241 na národních závodech	4 trestné body
(vii) třetí neposlušnost na národních závodech	vyloučení
(viii) překročení přípustného času	vyloučení
(ix) překročení stanoveného času v základním parkuru v prvním, nebo druhém kole a v rozeskakování, které není na čas	za každé započaté 4 sekundy 1 trestný bod
(x) překročení stanoveného času v rozeskakování, které je na čas	za každou započatou sekundu 1 trestný bod

2) Tabulka C

Chyby podle tabulky C jsou penalizovány v sekundách, které se připočítávají k času parkuru soutěžícího a/nebo jej vylučují. V soutěžích podle tabulky C není stanovený čas.

Používá se přípustný čas:

- 2 minuty pro délku parkuru menší nebo rovnou 600 m
- 3 minuty pro délku parkuru větší než 600 m

Překročení přípustného času znamená vyloučení.

Tab. 4 - penalizace dle tabulky C, dostupné z:

http://www.cjf.cz/files/stranky/dokumenty/pravidla/2016_skokova_pravidla_1404.pdf

Chyba	Penalizace
Poboření překážky při skoku, dotyk jedné nebo více nohou vodní hladiny vodního příkopu nebo latky vymezující jeho hranici na doskokové straně;	4 sekundy (3 sekundy pro dvoufázové skákání, soutěž s postupným vylučováním a ve všech rozeskakováních, které jsou hodnoceny podle tabulky C). výjimku může povolit FEI skokový ředitel v případě halových závodů a to připočítání 2 sekund za pobořenou překážku
(i) první neposlušnost	bez penalizace
(ii) první neposlušnost s pobořením překážky nebo jejím posunutím	časová korekce 6 sekund
(iii) druhá neposlušnost na mezinárodních závodech, nebo jiné porušení uvedené v Článku 241	vyloučení
(iv) první Pád koně nebo jezdce nebo obou ve všech soutěžích	vyloučení
(v) druhá neposlušnost na národních závodech	bez penalizace
(vi) třetí neposlušnost na národních závodech	vyloučení
(vii) druhá neposlušnost s pobořením na národních závodech	časová korekce 6 sekund
(viii) druhá neposlušnost na mezinárodních závodech	vyloučení

3.7.8 Umístění

Výsledky podle tabulky A

Jako výsledek, kterého dvojice na parkuru dosáhla, je považován součet trestných bodů za chyby na překážkách a trestných bodů za překročený stanovený čas. V případě rovnosti výsledků na prvním nebo na dalších místech je možno vzít v úvahu dosažený čas.

Výsledky podle tabulky C

Výsledek se rovná součtu času parkuru, včetně korekcí, plus 4 sekundy za každou pobořenou překážku (3 sekundy za každou pobořenou překážku v rozeskakování nebo ve druhé fázi dvoufázového skákání pokud jsou hodnocena podle tabulky C). Výsledný čas se uvádí v sekundách.

O umístění dvojice se rozhoduje podle použité tabulky a v souladu s podmínkami soutěže.

3.8 Všestrannost

3.8.1 Historie

Všestrannost je další jezdeckou disciplínou, která vznikla v Evropě jako všeobecný test pro vojenské koně. (Harrisová a kol., 2006). Původní název „military“ byl odvozen právě od vojenských terénních jízd. (Jiskrová a kol., 2006)

3.8.2 Charakteristika

Představuje komplexní všestrannou soutěž, která vyžaduje od sportovce značnou zkušenost ve všech odvětvích jezectví a přesnou znalost schopností svého koně. Od koně se očekává všeobecná způsobilost, jenž vyplývá z pravidelného a korektního výcviku.

Soutěž všestrannosti se skládá ze tří rozdílných zkoušek, které jezdec absolvuje na tomtéž koni. Jsou to zkoušky: drezurní, terénní a skoková (<http://www.cjf.cz/dokumenty/pravidla/>)

Tato soutěž trvá ve většině případů tři dny. Základem je neobyčejně zdatný kůň, který má předpoklady a vlastnosti pro všechny tři odlišné disciplíny. Je důležité, aby byl kůň odvážný, poslušný, odolný a vytrvalý. (Harrisová a kol., 2006). Závody všestrannosti patří mezi velmi oblíbené jezdecké disciplíny, zároveň ale také mezi nejnáročnější a nejtvrdší. Jsou psychickou a fyzickou výzvou pro jezdce i koně. (Anonym, 2014) Každý jezdec nebo kůň se třídních závodů zúčastnit nemůže, proto se konají i soutěže jednodenní. (Harrisová a kol., 2006) V tomto případě musí dvojice zvládnout drezuru, parkúr i terénní zkoušku během jednoho dne. Každá ze zkoušek má individuální bodové hodnocení a konečný výsledek jezdce a koně vzniká součtem bodů ze všech tří disciplín. (Anonym, 2014) Jednodenní soutěže jsou v menší míře pořádány jezdeckými kluby a středisky. Ve většině případů organizuje jednodenní všestrannost národní řídicí instituce (Harrisová a kol., 2006)

3.8.3 Průběh soutěže

Závodům předchází veterinární zkouška, která určí, zda kůň může soutěž absolvovat. První den soutěže se koná drezurní zkouška a jezdci s koňmi předvádí své schopnosti v drezurním obdélníku. (Anonym, 2014) Dle úrovně soutěže je určen obtížnostní stupeň drezurní úlohy. Seznam drezurních úloh FEI a ČJF je součástí Pravidel jezdeckého sportu. (Jiskrová a kol., 2006) Následující disciplínou je terénní zkouška. V této části musí být kůň i jezdec ve vynikající kondici a jezdec si musí být jistý, že svého koně dokáže ovládat. Terénní zkouška zahrnuje uměle vytvořené přírodní překážky jako například proutěnka, kláda,

překážky ve vodě nebo příkop. Všechny tyto překážky musí jezdec absolvovat ve stanoveném čase a rychlosti. Je velmi důležitá vytrvalost koně i jezdce a také rychlost projetí terénní zkoušky. Po zdatném překonání terénní jízdy následuje další veterinární prohlídka, která rozhoduje, zda je kůň schopný v soutěži pokračovat. Pokud je vše v pořádku, následuje třetí den parkúr, kterým třídní soutěž končí (Harrisová a kol., 2006)

3.9 Hodnocení soutěže

(Zpracováno podle pravidel ČJF – České jezdecké federace, složené ze všeobecných pravidel a pravidel všestrannosti)

3.9.1 Drezurní zkouška

Za každý číslovaný cvik a za každou souhrnnou známku jsou dvojici přiděleny známky od 0 do 10, včetně polovičních známek.

Tab. 5- penalizace při drezurní úloze, dostupné z:

http://www.cjf.cz/files/stranky/dokumenty/pravidla/Vsestrannost_pravidla_23.03.16_platna_od_1.4.2016_akt.23.3.2016.pdf

1. omyl	2 body
2. omyl	4 body
3. omyl	vyloučení
Další omyly	2 body za každý další omyl

Dobré body, které obdržel každý jezdec v drezuře od rozhodčích, se přepočtou na trestné body. Zapiší se pro zápočet do konečného hodnocení a zveřejní se.

3.9.2 Terénní zkouška

Trestné body se každému jezdcovi udělují za chyby na překážkách. Dále se připočítávají trestné body, které mohla dvojice získat na trati nebo za překročení času. Zapiší se pro zápočet do konečného hodnocení a zveřejní se.

Tab. 6- Chyby na překážkách a překročení času, dostupné z:

[http://www.cjf.cz/files/stranky/dokumenty/pravidla/Vsestrannost pravidla 23.03.16 platná od 1.4.2016 akt.23.3.2016.pdf](http://www.cjf.cz/files/stranky/dokumenty/pravidla/Vsestrannost_pravidla_23.03.16_platna_od_1.4.2016_akt.23.3.2016.pdf)

První neposlušnost, vybočení nebo kruh	20 trestných bodů
Druhá neposlušnost, vybočení nebo kruh na stejné překážce	40 trestných bodů
Třetí neposlušnost, vybočení nebo kruh na trati	vyloučení
Pád jezdce nebo koně na trati	vyloučení
Vypnutí bezpečnostního prvku překážky	11 trestných bodů *
Nebezpečná jízda	25 trestných bodů
Překročení stanoveného času	0,4 trestného bodu za každou započatou vteřinu
Překročení časového limitu	vyloučení

Pozn. U soutěží stupně ZK až L je za třetí neposlušnost, vybočení nebo kruh na stejné překážce a čtvrtou neposlušnost, vybočení nebo kruh na trati dvojice vyloučena.

3.9.3 Skoková zkouška

Trestné body získává dvojice za chyby na překážkách a za překročení stanoveného času. Zapiší se pro zápočet do konečného hodnocení a zveřejní se.

Tab. 7- Chyby na překážkách, dostupné z:

[http://www.cjf.cz/files/stranky/dokumenty/pravidla/Vsestrannost pravidla 23.03.16 platná od 1.4.2016 akt.23.3.2016.pdf](http://www.cjf.cz/files/stranky/dokumenty/pravidla/Vsestrannost_pravidla_23.03.16_platna_od_1.4.2016_akt.23.3.2016.pdf)

Shození překážky	4 trestné body
První neposlušnost, vybočení nebo nepovolený kruh	4 trestné body
druhá neposlušnost, vybočení nebo nepovolený kruh	vyloučení
Pád jezdce nebo koně	vyloučení

Pozn. U soutěží stupně ZK až L je za druhou neposlušnost, vybočení nebo nepovolený kruh uděleno 8 trestných bodů a dvojice je vyloučena až za třetí neposlušnost, vybočení nebo nepovolený kruh.

3.9.3.1 Chyby za čas

Délka dráhy a požadovaná rychlost určují stanovený čas. Překročení stanoveného času se penalizuje jedním trestným bodem za každou započatou sekundu až do přípustného času, který je dvojnásobkem stanoveného času. Pokud je překročen přípustný čas, znamená to pro jezdce a koně vyloučení.

3.9.3.2 Vyloučení

Vyloučení z některé ze zkoušek má za následek okamžité vyloučení ze soutěže.

3.9.3.3 Konečné hodnocení

Vítězem je jezdec s nejnižším počtem trestných bodů ze všech tří zkoušek.

3.9.3.4 Diskvalifikace

Znamená to, že jezdec, kůň/koně a/nebo kombinace obou jsou diskvalifikováni ze soutěže nebo z celých závodů. Diskvalifikace může být udělena i zpětně.

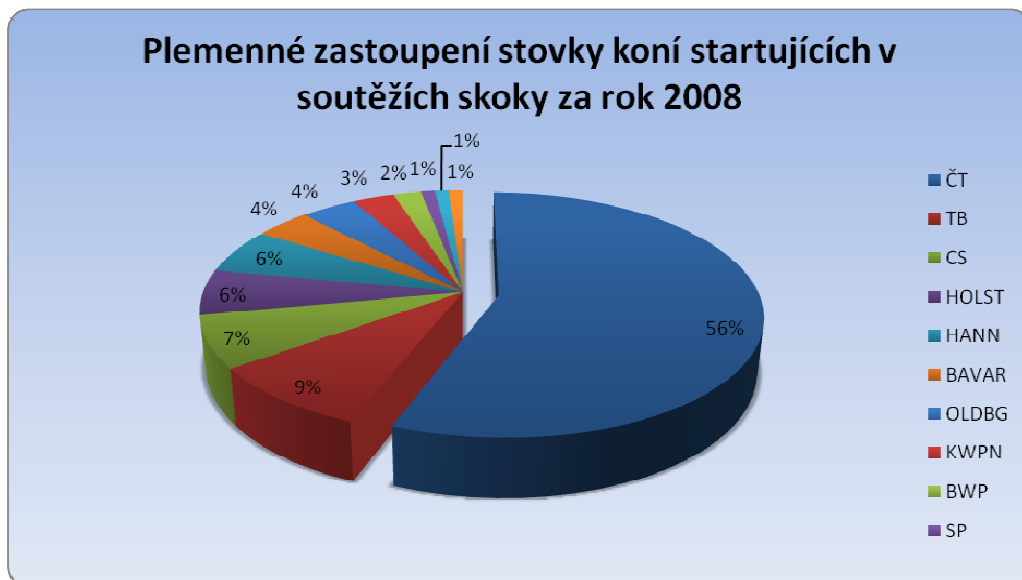
Diskvalifikace během soutěže může být dle uvážení sboru rozhodčích udělena za:

- a) více vážných případů špatného zacházení s koněm
- b) více vážných případů nevhodného chování jezdce

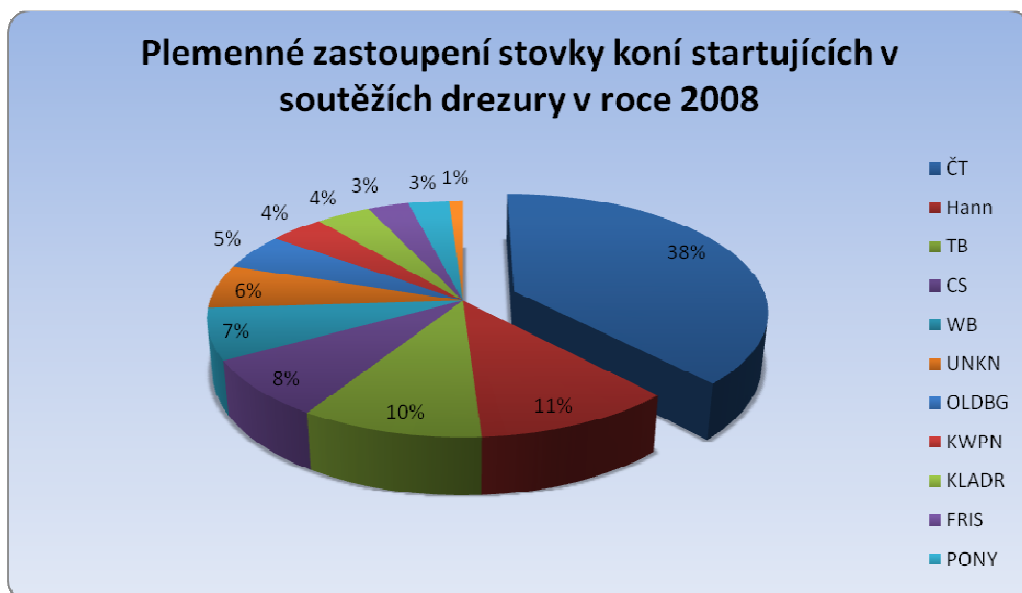
Diskvalifikace na závodech je automaticky udělena po soutěži za:

- c) účast v soutěži bez splnění potřebných kvalifikačních požadavků (jezdec nebo kůň)
- d) účast v soutěži bez potřebné registrace (jezdec nebo kůň)

4 VYUŽITÍ ČESKÉHO TEPLOKREVNÍKA V JEDNOTLIVÝH DISCIPLÍNÁCH- DREZURA, SKOKY, VŠESTRANNOST

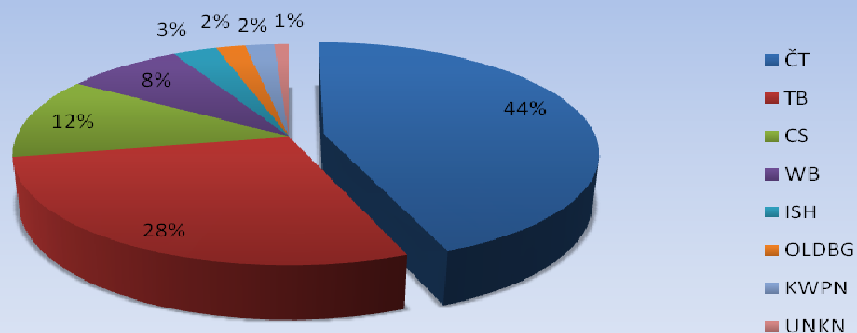

Graf č. 1- Plemenné zastoupení koní v soutěžích skoky za rok 2008

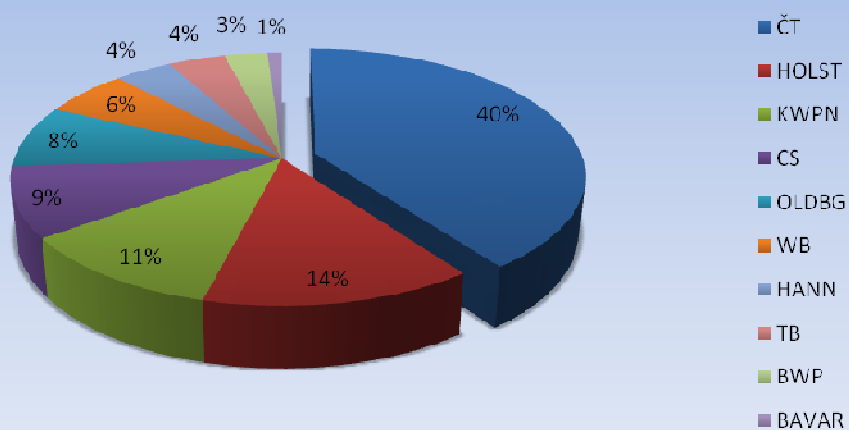
Graf č. 2- Plemenné zastoupení koní v soutěžích drezury za rok 2008

Plemenné zastoupení stovky koní startujících v soutěžích všestrannosti v roce 2008

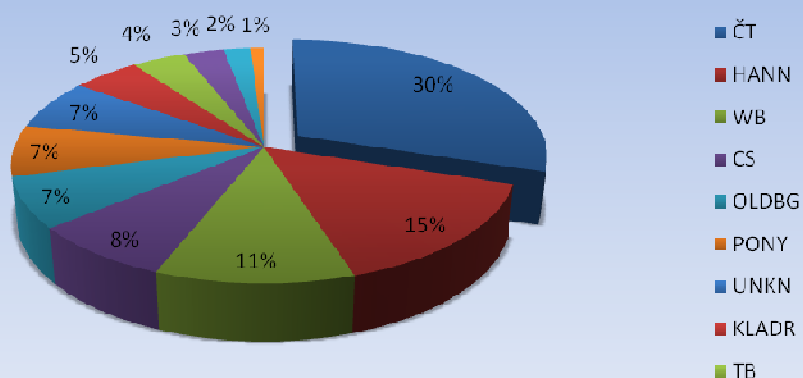
Graf č. 3- Plemenné zastoupení koní v soutěžích všestrannosti za rok 2008

Plemenné zastoupení stovky koní startujících v soutěžích skoky v roce 2015

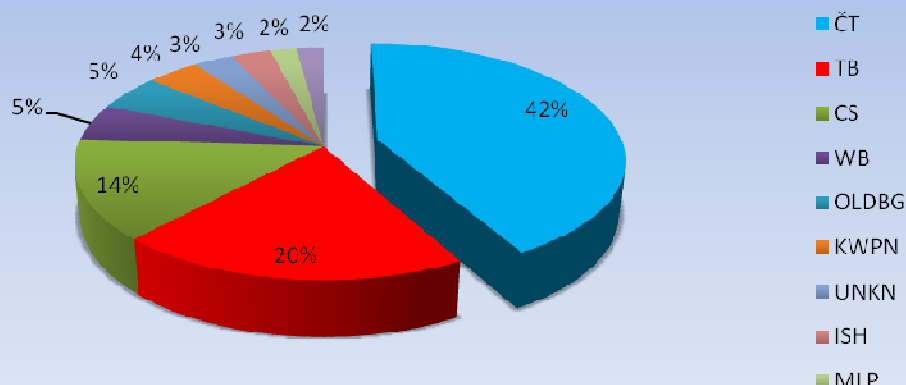
Graf č. 4- Plemenné zastoupení koní v soutěžích skoky za rok 2015

Plemenné zastoupení stovky koní startujících v soutěžích drezury v roce 2015

Graf č. 5- Plemenné zastoupení koní v soutěžích drezury za rok 2015

Plemenné zastoupení stovky koní startujících v soutěžích všestrannosti v roce 2015

Graf č. 6- Plemenné zastoupení koní v soutěžích všestrannosti za rok 2015

Uvedené grafy jsou zpracovány ze statistických údajů České jezdecké federace o sportovních koních. Plemenné zastoupení je vyjádřeno procenticky ze 100 koní z jednotlivých sportovních disciplín za daný rok. Jsou počítány pouze koně, kteří v dané disciplíně startovali minimálně třikrát. V roce 2008 i 2015 a ve všech disciplínách značně dominuje plemeno český teplokrevník. Je to dáno tím, že každá země se snaží využívat nejvíce svá plemena. Velké změny dosáhlo zastoupení anglického plnokrevníka, které se výrazně snížilo. Příčinou toho je větší využití zahraničních plemen. Například v drezurních soutěžích má druhé nejvyšší

zastoupení hannoverský kůň. Dalším plemenem častěji využívaným je slovenský teplokrevník nebo koně teplokrevného typu. Nejpestřejší zastoupení plemen je ve skokových soutěžích. Důvodem lepší výkonnosti a současně i rozšíření zahraničních plemen je fakt, že v zahraničních zemích například ve Francii nebo Německo, začalo šlechtění koní na sportovní výkonnost o mnoho desítek let dříve než v ČR.

Jiskrová (2014) píše, že česká sportovní plemena nejsou schopna ve větší míře konkurovat plemenům zahraničním.

4.1 Klisna Bounty Amadeus

Bounty Amadeus patří mezi významné české teplokrevníky v České republice. Spolu se svou majitelkou a zároveň jezdkyňí Ivou Baďurovou, reprezentují Českou republiku ve všestrannosti. Účastní se závodů například ve Francii, Maďarsku, Itálii, Rakousku nebo Polsku. (<http://www.equichannel.cz/humpolec-hlasi-galavec-bude-22-unora>)

Bounty se narodila v roce 2001 a její výkonnost je následující: všestrannost CCI^{***}, parkur S^{*}, drezura L. (<http://www.horse-ridingteamamadeus.estranky.cz/clanky/nasi-kone.html>)

Klisna obdržela i několik významných ocenění:

- 1) Nejlepší klisna České republiky startující ve všestrannosti pro rok 2011.
- 2) Nejúspěšnější kůň českého chovu na světě v sezoně 2012.
- 3) Cena SCHČT 2013 - nejlepší kůň reprezentující plemeno český teplokrevník ve všestrannosti v zahraničí. (<http://www.horse-ridingteamamadeus.estranky.cz/clanky/nasi-kone.html>)

Tab. 8. – Přehled závodů všestrannosti, kterých se Bounty Amadeus zúčastnila v letech 2013-2015, dostupné z: <http://military-index.cz/KH2744>

Rok konání soutěže	Místo	Stupeň obtížnosti
2015	Pardubice	ST
2015	Strzegom	ST
2015	Bad Hrzburg	S
2015	Sahrendorf	S
2015	Copenhagen	S
2014	Strzegom	T
2014	Dunakeszi	T

2014	Sopot	T
2014	Strzegom	ST
2013	Montelibretti	T
2013	Le Pin	ST
2013	Laintal	ST
2013	Kaposvar	ST
2013	Dunakeszi	T
2013	Wr. Neustadt	ST

Český teplokrevník není úspěšným plemenem pouze dnes, ale svou kvalitu dokázal prosadit i v minulých letech. Důkazem toho je například kůň Rémus/Čertík (ČT), který třikrát po sobě obhájil titul vítěze Zlaté podkovy. (<http://www.equichannel.cz/zlata-podkova-dvorecek>)

Tab. 9. – Pořadí koní v soutěži Zlatá podkova, dostupné z (<http://www.equichannel.cz/zlata-podkova-dvorecek>)

1. místo	Jiří Maxera	Rémus/ Čertík
2. místo	Vladimír Bláha	Casson
3. místo	Petr Veselovský	Schiwago

Vítězem loňského finále již 50. ročníku seriálů závodů Zlatá podkova byl jezdec Heidenreich ml. Radko s koněm Tiksi Nadace (ČT).

(<http://www.jezdectvi.cz/upload/soubory/zpcelkem-08253494-bdf1-4a94-a38c-dfa1b01bfd6f.pdf>)

Tab. 10- Pořadí koní ve všestrannosti v roce 2015, dostupné z:

<http://www.vsestrannost.cz/vysledky/2015/zebricky/kone.pdf>

Pořadí	Jezdec	Kůň	Plemeno
1	Hatla Jaroslav	Fernet Af Kreffee	švédský teplokrevník
2	Příhoda Miloslav	Captain Hero	irský sportovní kůň
3	Pokorný Robert	Graf Reinette	hannoverský kůň
4	Heidenreich Radko	Tiksi Nadace	český teplokrevník
5	Vančura Petr	Aston Martin	slovenský teplokrevník
6	Lexová Anežka	Berenis 1	český teplokrevník
7	Příhoda Miloslav	Eagle Eye	holandský teplokrevník
8	Hatla Jaroslav	Westwinds El Divo	irský sportovní kůň
9	Holec Jan	Tasznik	anglický plnokrevník
10	Kamírová Barbora	Christo 1	český teplokrevník

Česká republika se může chlubit několika úspěšnými koňmi plemene ČT. Někteří z nich, patří do české reprezentace a sbírají úspěchy i v zahraničních zemích. (<http://www.cjf.cz>)

Tab. č. 11- Seznam koní plemene ČT, reprezentujících Českou republiku, dostupné z

http://www.cjf.cz/files/stranky/dokumenty/prehledy-o-sportovnich-konich/ročenka_2015.pdf

Jméno koně	Jezdecká disciplína
Diráno 1	všestrannost
Dallas 1	všestrannost
Bounty Amadeus	všestrannost
Norides	všestrannost
Lasing	všestrannost

Tab. č. 12- Žebříček nejlepších sportovních koní ve všestrannosti v ČR za rok 2014, dostupné z http://www.cjf.cz/files/stranky/dokumenty/prehledy-o-sportovnich-konich/ročenka_2014.pdf

Pořadí	Jméno koně	Plemeno
1.	Diráno 1 Alnaki	Český teplokrevník Anglický plnokrevník
3.	Bounty Amadeus	Český teplokrevník
4.	Davos 1	Kůň teplokrevného typu
5.	Dallas 1	Český teplokrevník
6.	Kim-c	Český teplokrevník
7.	Damila	Anglický plnokrevník
8.	Innocenta	Slovenský teplokrevník
9.	Mr. Míša- sl	Český teplokrevník
10.	Frey	Westfálský kůň

4.2 Hřebci a jejich potomci

V České republice dominuje ve všestrannosti plemeno český teplokrevník. Pojďme se podívat na pořadí hřebců a jejich potomků, kteří startovali v soutěžích všestrannosti v roce 2014 s vlastní výkonností L a vyšší. (<http://www.equichannel.cz/zebricky-plemeniku-2014-vsestrannost-ve-svete-a-v-cr>)

Na prvním místě se umístil hannoverský hřebec **Federweisser**. Mezi jeho v ČR nejúspěšnější potomky startující v roce 2014 ve všestrannosti patří osmiletá klisna Frenciss (ČT, S- všestrannost), osmiletý valach Feder Radegast (ČT, L- všestrannost) a osmiletý valach First Dancer (ČT, L- všestrannost). Druhé místo obsadil hannoverský hřebec **Carismo**. Bohužel není v ročence žádný z jeho potomků. Třetí místo patří bavorskému hřebci **Rock'n Roll** mezi jehož nejlepší potomky patří osmiletá klisna Roxana 10 (ČT, S- všestrannost), sedmiletý valach Čiko 2 (ČT, L- všestrannost), dvanáctiletý valach Phaethon (ČT, L- všestrannost) a sedmiletý valach Ramzes AHA (ČT, L- všestrannost).

Holštýnského **Lantaana** u nás ve všestrannosti nejlépe reprezentuje plemenný hřebec Lasing (ČT, S- všestrannost). Páté místo patří českému hřebci **Belfast Vasury** mezi jehož potomky patří devítiletý hřebec Belwet (ČT,S- všestrannost), šestiletá Doména 2 (ČT, L- všestrannost) a šestiletá Konie 1 (ČT,L- všestrannost). (<http://www.equichannel.cz/zebricky-plemeniku-2014-vsestrannost-ve-svete-a-v-cr>)

5 ZÁVĚR

Každá země, město, firma nebo i samotný člověk se neustále snaží zlepšovat, vymýšlet nové technologie, postupy a prosazovat se ve světě. A stejně tak je to i u jezdeckví. Všechny organizace, pod jejichž záštitou je jezdecký sport vykonáván, svazy chovatelů jednotlivých plemen, ale i samotní jezdci a koně, se snaží tento sport neustále rozvíjet, zdokonalovat a prosazovat na světové úrovni. To vše si vyžaduje velkou trpělivost a značnou píli jak z hlediska člověka, tak i koně. Neboť úspěch jezdeckví je z velké části založen právě na dokonalé souhře této dvojice.

V dnešní době se v jezdeckých disciplínách prosazují především zahraniční plemena, což je také příčinou úpadku některých plemen, jako je například anglický plnokrevník. I přesto Česká republika neustále prosazuje naše národní plemeno, kterým je český teplokrevník. Šlechtitelskou činností neustále dochází k rozvoji a zdokonalování plemene. Do plemenné knihy jsou zařazováni pouze jedinci s vysokou výkonností a výbornými vlastnostmi. Pro zkvalitnění chovu jsou využívána i plemena ze zahraničí.

V posledních letech se počet koní neustále zvyšuje. V roce 1995 startovalo 2134 sportovních koní a v roce 2015 to bylo 5 059. Využití plemene český teplokrevník také neustále stoupá. Nejvíce se využívá v soutěžních disciplínách skoky, v roce 2008 až 56% zastoupení ze stovky startujících koní. A ve všestrannosti, kde v roce 2015 tvořil 42 % ze stovky startujících koní. V drezuře bychom našli také několik zástupců, ale jejich počet není tak vysoký jako u předchozích dvou disciplín. Naše plemeno se prosazuje i v zahraničí, a to především v soutěžích všestrannosti. Několik koní plemene český teplokrevník patří do české reprezentace a dosahuje kvalitních výsledků například v Maďarsku, Polsku, Německu nebo Itálii. Důkazem toho je klisna Bounty Amadeus, která za své úspěchy získala několik ocenění.

Počet koní a jezdců neustále roste. Také jednotlivé jezdecké disciplíny se mění jak svoji kvalitou, tak i náročností. Proto se neustále zvyšují nároky na jezdce i koně a roste konkurenceschopnost. Díky tomu přibývá více kvalitních a zkušených jezdců, kteří jsou schopni přivést koně na velmi kvalitní úroveň. A jak už jsem zmiňovala výše, tento fakt vede k tomu, aby šlechtěním byli získáváni ti nejlepší jedinci, jenž se prosadí i ve světovém žebříčku. A kdo ví, třeba jednou uvidíme i českého teplokrevníka na Olympijských hrách.

6 SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

1. DUŠEK, Jaromír. *Chov koní*. Vyd. 3. Praha: Brázda, 2011. ISBN 978-80-209-0388-4.
2. DOBEŠ J., 1997: *Jezdectví a dostihový sport*. Praha: Státní zemědělské nakladatelství, 338 s.
3. GORDON-WATSON, Mary, VET ON CALL a Sue MONTGOMERY. *Kůň: historie chovu, plemena, péče o koně, jezdecký výcvik*. 1. vyd. Havlíčkův Brod: Fragment, 2003. ISBN 80-7200-486-7.
4. HARRIS, Moira C a Lis CLEGG. *Jezdectví: [techniky, soutěže, výstroj, péče o koně, dovolená]*. 1. vyd. Praha: Slovart, 2007. ISBN 978-80-7209-913-9.
5. HERMSEN, Josée. *Encyklopedie koní*. 1.vyd. Praha: Rebo Productions, 1998. ISBN 80-85815-86-9.
6. JISKROVÁ, Iva. *Aktuální problémy chovu a šlechtění koní v ČR: 21. listopadu 2014*. Vyd. 1. Brno: Mendelova univerzita v Brně, 2014. ISBN 978-80-7509-151-2.
7. JISKROVÁ, Iva. *Jezdectví a vozatajství*. 1. vyd. Brno: Mendelova zemědělská a lesnická univerzita v Brně, 2006. ISBN 80-7157-969-6.
8. KAPITZKE, Gerhard. *Kůň od A do Z: plemena, chov, chování, jezdeckví, spřežení*. Vyd. v češtině 1. Praha: Brázda, 2008. ISBN 978-80-209-0363-1.
9. *Koně a poníci: Ottova encyklopedie*. Přeložil Petra NOVÁKOVÁ. Praha: Ottovo nakladatelství, 2014. ISBN 978-80-7451-342-8.
10. MISAŘ, Drahošlav. *Vývoj chovu koní v Čechách, na Moravě a na Slovensku*. Vyd. 1. Praha: Brázda, c2011. ISBN 978-80-209-0383-9.
11. NAVRÁTIL J., 2007: *Základy chovu koní*. 3., přeprac. vyd. Praha: Ústav zemědělských a potravinářských informací Praha, ISBN 978-80-7271-186-4.
12. PELOWOVÁ, Elizabeth. *Encyklopedie koní*. 1.vyd. Praha: Vašut, 1999. ISBN 80-7236-068-X.
13. RADLOFF, Stefan. *Jezdecký výcvik se systémem: drezurní a skokové lekce každý den*. Vyd. v češtině 1. Praha: Brázda, 2013. ISBN 978-80-209-0400-3.

7 SEZNAM INTERNETOVÝCH ZDROJŮ:

1. BUREŠOVÁ J., 2010. INFORMACE PRO MAJITELE A CHOVATELE ČESKÉHO TEPLOKREVNÍKA. [online]. 2016 [cit. 2016-04-08] Dostupné na: <http://www.ifauna.cz/kone/clanky/r/detail/4932/informace-pro-majitele-a-chovatele-ceskeho-teplokrevnika/>
2. CERCHOVÁ M., 2015. FINÁLE PŘEHLÍDKY TŘÍLETÝCH KLISEN ČESKÉHO TEPLOKREVNÍKA. [online]. 2016 [cit. 2016-04-10]. Dostupné na: <http://www.equichannel.cz/finale-prehličky-triletych-klisen-ceskeho-teplokrevnika>
3. CERCHOVÁ M., 2015. ŽEBŘÍČKY PLEMENÍKŮ 2014- VŠESTRANNOST VE SVĚTĚ A V ČR. [online]. 2016 [cit. 2016-04-10]. Dostupné na: <http://www.equichannel.cz/zebricky-plemeniku-2014-vsestrannost-ve-svete-a-v-cr>
4. KŘEPELKA J., 2014. HUMPOLEC HLÁSÍ: GALAVEČER BUDE 22. ÚNORA. [online]. 2016 [cit. 2016-04-08] Dostupné na: <http://www.equichannel.cz/humpolec-hlasi-galavecer-bude-22-unora>
5. LUDVÍK J., 2016. HŘEBEC NEJVYŠŠÍ KVALITY LORDANOS PŘIPOUŠTÍ V ČR. [online]. 2016 [cit. 2016-04-10]. Dostupné na: <http://www.jezdci.cz/clanky/Hrebec-nejvyssi-kvality-Lordanos-pripousti-v-CR/>
6. Horse- Reading Team Amadeus, naši koně. [cit. 2016-04-10]. Dostupné na: <http://www.horse-ridingteamamadeus.estranky.cz/clanky/nasi-kone.html>
7. Military index, Bounty Amadeus. [cit. 2016-04-10]. Dostupné na: <http://military-index.cz/KH2744>
8. Pravidla všestrannosti 2016. Databáze online. [cit. 2016-04-11]. Dostupné na: <http://www.cjf.cz/dokumenty/pravidla/>
9. Přehled o sportovních koních 2014. Databáze online. [cit. 2016-04-11]. Dostupné na: <http://www.cjf.cz/files/stranky/dokumenty/prehledy-o-sportovnich-konich/rocenka2014.pdf>
10. Přehled o sportovních koních 2015. Databáze online. [cit. 2016-04-11]. Dostupné na: <http://www.cjf.cz/files/stranky/dokumenty/prehledy-o-sportovnich-konich/rocenka2015.pdf>
11. Šlechtitelský program ČT, Databáze online. [cit. 2016-04-08]. Dostupné na: <http://www.schct.cz/cz/svaz/slechtitelsky-rad.html>
12. Všeestrannost, výsledky. Databáze online. [cit. 2016-04-11]. Dostupné na: <http://www.vsestrannost.cz/>
13. Výkonnostní zkoušky klisen, Databáze online. [cit. 2016-04-08] Dostupné na: <http://www.schct.cz/cz/klisny/vykonnostni-zkousky-klisen.html>

14. Zkušební řád ČT, Databáze online. [cit. 2016-04-08]. Dostupné na: <http://www.schct.cz/cz/svaz/zkusebni-rad.html>

15. Zlatá podkova. Databáze online. [cit. 2016-04-11]. Dostupné na: <http://www.equichannel.cz/zlata-podkova-dvorecek>

8 SEZNAM OBRÁZKŮ

Obr. č. 1 – Vyobrazení sedu v 19. a 20. století a v současnosti – Kapitzke, 2006

Obr. č. 2 – Kolmý skok, fotoarchiv Veroniky Čermákové

Obr. č. 3 – Oxer, fotoarchiv Veroniky Čermákové

Obr. č. 4 – Kombinace – dvojskok, (<http://www.elik-elis.wbs.cz/Parkurove-prekazky.html>)

Obr. č. 5- Vodní příkop

(<http://www.telegraph.co.uk/sport/olympics/equestrianism/6812904/London-InternationalHorse-Show-aims-to-end-bleak-show-jumping-year-on-a-high.html>)

9 SEZNAM GRAFŮ

Graf č. 1- *Plemenné zastoupení koní v soutěžích skoky za rok 2008*

Graf č. 2- *Plemenné zastoupení koní v soutěžích drezury za rok 2008*

Graf č. 3- *Plemenné zastoupení koní v soutěžích všestrannosti za rok 2008*

Graf č. 4- *Plemenné zastoupení koní v soutěžích skoky za rok 2015*

Graf č. 5- *Plemenné zastoupení koní v soutěžích drezury za rok 2015*

Graf č. 6- *Plemenné zastoupení koní v soutěžích všestrannosti za rok 2015*

10 SEZNAM TABULEK

Tab. č. 1 - *Schéma hodnocení českého teplokrevníka*, dostupné z:

<http://www.schct.cz/cz/svaz/slechtitelsky-rad.html>

Tab. č. 2 – *Rozdělení skokových soutěží dle stupně obtížnosti*, dostupné z:

http://www.cjf.cz/files/stranky/dokumenty/pravidla/2016_skokova_pravidla_1404.pdf

Tab. č. 3 - *Tab. 3 - Penalizace dle tabulky A*, dostupné z :

http://www.cjf.cz/files/stranky/dokumenty/pravidla/2016_skokova_pravidla_1404.pdf

Tab. č. 4 - *penalizace dle tabulky C*, dostupné z:

http://www.cjf.cz/files/stranky/dokumenty/pravidla/2016_skokova_pravidla_1404.pdf

Tab. č. 5 - *penalizace při drezurní úloze*, dostupné z:

[http://www.cjf.cz/files/stranky/dokumenty/pravidla/Vsestrannost pravidla 23.03.16 platná od 1.4.2016 akt.23.3.2016.pdf](http://www.cjf.cz/files/stranky/dokumenty/pravidla/Vsestrannost_pravidla_23.03.16_platna_od_1.4.2016_akt.23.3.2016.pdf)

Tab. č. 6 - *Chyby na překážkách a překročení času*, dostupné z:

[http://www.cjf.cz/files/stranky/dokumenty/pravidla/Vsestrannost pravidla 23.03.16 platná od 1.4.2016 akt.23.3.2016.pdf](http://www.cjf.cz/files/stranky/dokumenty/pravidla/Vsestrannost_pravidla_23.03.16_platna_od_1.4.2016_akt.23.3.2016.pdf)

Tab. č. 7 – *Tab. 7- Chyby na překážkách*, dostupné z:

[http://www.cjf.cz/files/stranky/dokumenty/pravidla/Vsestrannost pravidla 23.03.16 platná od 1.4.2016 akt.23.3.2016.pdf](http://www.cjf.cz/files/stranky/dokumenty/pravidla/Vsestrannost_pravidla_23.03.16_platna_od_1.4.2016_akt.23.3.2016.pdf)

Tab. č. 8- *Tab. 8. – Přehled závodů všestrannosti, kterých se Bounty Amadeus zúčastnila v letech 2013- 2015*, dostupné z: <http://military-index.cz/KH2744>

Tab. č. 9 – *Pořadí koní v soutěži Zlatá podkova*, dostupné z: <http://www.equichannel.cz/zlata-podkova-dvorecek>

Tab. č. 10- *Tab. 10- Pořadí koní ve všestrannosti*, dostupné z:

<http://www.vsestrannost.cz/vysledky/2015/zebricky/kone.pdf>

Tab. č. 11- *Seznam koní plemene ČT, reprezentujících Českou republiku*, dostupné z [http://www.cjf.cz/files/stranky/dokumenty/prehledy-o-sportovnich-konich/ ročenka 2015.pdf](http://www.cjf.cz/files/stranky/dokumenty/prehledy-o-sportovnich-konich/rocenka_2015.pdf)

Tab. č. 12- *Žebříček nejlepších sportovních koní ve všestrannosti v ČR za rok 2014*, dostupné z [http://www.cjf.cz/files/stranky/dokumenty/prehledy-o-sportovnich-konich/ ročenka 2014.pdf](http://www.cjf.cz/files/stranky/dokumenty/prehledy-o-sportovnich-konich/rocenka_2014.pdf)

11 SEZNAM ZKRATEK

BAVAR- bavorský teplokrevník

BWP- belgický teplokrevník

CS- slovenský teplokrevník

ČJF- Česká jezdecká federace

ČT- český teplokrevník

FEI- Mezinárodní jezdecká federace

FRIS- fríský kůň

HANN- hannoverský kůň

HOLST- holštýnský kůň

ISH- (Irish sport horse)- irský sportovní kůň

KLADR- starokladrubský kůň

KWPN- (Koninklijk Warmbloed Paard Nederland)- holandský teplokrevník

MLP- malopolský kůň

OLDBG- oldenburský kůň

SF- (Selle Français)- francouzský jezdecký kůň

SP- polský ušlechtilý polokrevník

TB- anglický plnokrevník

UNKN- neznámý původ

WB- koně teplokrevného typu

WBFSH- (World Breeding Federation for Sport Horses)- světová federace pro chov sportovních koní